

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319010149
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8319010149.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Mariána Mačuru na verejnom zasadnutí konanom dňa 01.07.2020, v trestnej veci proti obžalovanému H. H. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/28/2019 zo dňa 09.01.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), e) Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovaného H. H., nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale
bytom Q., T. XXXX/XX,

u z n á v a v i n n ý m , ž e

- dňa 12.10.2018 v čase okolo 17.40 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Superb ev. č. Q.-XXXCD čiernej farby, kde v Humennom na križovatke štátnej cesty č. I/74 ulice Mierovej a Štefánikovej, cesty č. III/3826 ulice Brestovskej a miestnej komunikácie ulice Mierovej v km 10,00 sa plne nevenoval vedeniu motorového vozidla a jazdil s uvedeným motorovým vozidlom smerom od centra mesta, kde na križovatke odbočoval vľavo na komunikáciu č. I/74 na ulicu Štefánikovu, kde v tom čase pred ním v rovnakom smere jazdil na bicykli R. J., toho pri predchádzaní zachytil ľavou stranou vozidla, následne cyklista R. J. spadol na vozovku, následkom čoho utrpel zranenia, a to pohmoždenie pravej strany tváre s odreninami, pohmoždenie krku vpravo s odreninami, pohmoždenie chrbta oboch rúk s odreninami, pohmoždenie mozgu v spánkovom laloku vpravo, subdurálne hematómy v spánkovo-čelovo-temennej oblasti vpravo, zlomeninu orbity vpravo, zlomeninu zygomaticomaxilárneho komplexu vpravo a otras mozgu ľahkého stupňa, ktoré zranenia si vyžiadali dobu liečenia a práceneschopnosti v trvaní 56 dní, čím ako vodič porušil ustanovenia § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, t e d a

inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím s p á c h a l

prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zákona.

Z a t o m u u k l a d á :

Podľa § 157 ods. 2 Tr. zákona za použitia § 38 ods. 3, § 36 písm. k) Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 1 (jedného) roka.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona mu výkon uloženého trestu podmienene odkladá a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona určuje skúšobnú dobu v trvaní 1 (jedného) roka.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 2 (dvoch) rokov.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný H. H. uznaný vinným z z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 12.10.2018 v čase okolo 17.40 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Superb ev. č. Q.-XXXCD čiernej farby, kde na križovatke štátnej cesty č. I/74 ulice Mierovej a Štefánikovej, cesty č. III/3826 ulice Brestovskej a miestnej komunikácie ulice Mierovej v km 10,00 sa plne nevenoval vedeniu motorového vozidla a jazdil s uvedeným motorovým vozidlom smerom od centra mesta, kde na križovatke odbočoval vľavo na komunikáciu č. I/74 na ulicu Štefánikovu, kde v tom čase pred ním v rovnakom smere jazdil na bicykli R. J., toho pri predchádzaní zachytil ľavou stranou vozidla, následne cyklista R. J. spadol na vozovku, následkom čoho utrpel zranenia, a to pohmoždenie pravej strany tváre s odreninami, pohmoždenie krku vpravo s odreninami, pohmoždenie chrbta oboch rúk s odreninami, pohmoždenie mozgu v spánkovom laloku vpravo, subdurálne hematómy v spánkovo-čelovo-temennej oblasti vpravo, zlomeninu orbity vpravo, zlomeninu zygomaticomaxilárneho komplexu vpravo a otras mozgu ľahkého stupňa, ktoré zranenia si vyžiadali dobu liečenia a práceneschopnosti v trvaní 56 dní, čím ako vodič porušil ustanovenia § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

Za to mu bol podľa § 157 ods. 2 Tr. zákona za použitia § 38 ods. 2 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 roka, ktorého výkon bol podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona podmienene odložený a zároveň určený probačný dohľad nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona bola ustanovená skúšobná doba na 1 rok a zároveň podľa § 51 ods. 4 písm. e) Tr. zákona bola obžalovanému uložená povinnosť, ktorá je súčasťou probačného dohľadu, spočívajúca v príkaze písomne sa ospravedlniť poškodenému R. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, XXX XX Q..

Obžalovanému podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona bol taktiež uložený aj trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze viesť motorové vozidlá všetkých skupín, na ktoré je podľa zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, potrebné vodičské oprávnenie, na 4 roky.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podal obžalovaný prostredníctvom svojej obhajkyne odvolanie, ktorým napádal výrok o vine i treste. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci, keď zamietol jeho návrh na doplnenie dokazovania spočívajúci v doplnení znaleckého posudku z oblasti cestnej dopravy, ktorý podal z dôvodu, aby došlo k odstráneniu pochybností o tom, či poškodený nevytvoril jemu náhlu prekážku, pretože zmenil smer jazdy bicyklom. Ďalej namietal aj uložený trest, ktorý, vzhľadom na okolnosti prípadu, považuje za neprimerane prísny. Za neprimerané považuje kumulatívne uloženie viacerých druhov trestov, trest odňatia slobody, trest zákazu činnosti a zároveň aj uloženie probačného dohľadu spočívajúce v príkaze písomného ospravedlnenia sa poškodenému, a to najmä vzhľadom na samotné okolnosti spáchania skutku, ktorý nebol spáchaný úmyselne, pričom nebolo vyvrátené, že nemohol zaregistrovať skutočnosť, že poškodený mení smer jazdy bicyklom. Zároveň má za to, že súd nedostatočne zohľadnil jeho doterajší spôsob života a neprihliadol na skutočnosť, že pred spáchaním skutku viedol riadny život. Táto skutočnosť nebola zohľadnená pri ukladaní jednotlivých druhov trestov ako trestov kumulatívnych. Podľa jeho názoru k dopravnej nehode došlo v dôsledku súhry nepriaznivých a nešťastných okolností. Preto má za to, že aj trest zákazu činnosti vo výmere 4 rokov a nie na dolnej hranici, je neprimerane prísny trestnom. Napokon poukázal na skutočnosť, že súd nezohľadnil to, že osobne pred poškodeným vyjadril ľútosť nad tým, že utrpel zranenia a napriek tomu mu uložil aj povinnosť písomne sa ospravedlniť poškodenému. Zdôraznil, že urobil všetky potrebné kroky k tomu, aby škoda a ujma, ktorá bola

poškodenému spôsobená, bola nahradená čo najskôr a v priebehu hlavného pojednávania aj poškodený potvrdil, že mu zo strany poisťovne boli vyplatené nároky uplatnené v trestnom konaní. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vo veci sám rozhodol tak, že mu uloží samostatný trest zákazu činnosti v nižšej výmere, ako bolo určené súdom prvého stupňa.

Na základe podaného odvolania krajský súd v súlade s ustanovením § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné.

V prvom rade je potrebné uviesť, že konanie, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, bolo vykonané bez podstatných procesných chýb, pričom boli dodržiavané aj príslušné ustanovenia Trestného poriadku, ktorými sa má zabezpečiť právo obžalovaného na obhajobu.

Vo vzťahu ku skutku uvedenom v obžalobe súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal zákonným spôsobom všetky pre rozhodnutie potrebné dôkazy, pričom skutkové zistenia, ktoré na ich základe urobil, sú v podstate správne.

V odôvodnení svojho rozsudku súd prvého stupňa rozviedol jednotlivé dôkazy, ktoré aj v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. poriadku vyhodnotil. Keďže krajský súd považuje odôvodnenie skutkových a právnych záverov napadnutého rozsudku za vecne správne, v podrobnostiach na toto odôvodnenie poukazuje.

Avšak vzhľadom na odvolacie námietky a vzhľadom na chýbajúce odôvodnenie okolnosti podmieňujúcej použitie vyššej trestnej sadzby, považuje krajský súd za potrebné k napadnutému rozsudku niektoré skutočnosti zvýrazniť a doplniť.

Obrana obžalovaného spočívala predovšetkým v tom, že si nebol vedomý, aby spôsobil dopravnú nehodu, pričom nie je zrejmé, či to poškodený jemu nevytvoril náhlu prekážku, keď zmenil smer jazdy bicyklom. Namieta, že súd dôkazy potrebné pre zistenie skutkového stavu v tomto smere nevykonal a tak pochybnosti nevyvrátil.

Napriek tejto obrane obžalovaného, aj podľa krajského súdu, výrok o vine je možné oprieť o súhrn dôkazov, ktoré po ich zhodnotení jednoznačne a bez akýchkoľvek rozumných pochybností odôvodňujú záver, že sa skutok stal a že ho ako trestne zodpovedný subjekt spáchal obžalovaný. Záver o jeho vine je možné oprieť predovšetkým o obsah svedeckých výpovedí osôb prítomných na mieste činu v čase jeho spáchania H. V. a F. N. N., poškodeného R. J., záznamu dopravnej nehody, zápisnice o obhliadke miesta dopravnej nehody a znaleckých posudkov z odboru cestnej dopravy a z odboru zdravotníctvo a farmácia.

Na základe týchto dôkazov je možné ustáliť, že tak poškodený R. J. na bicykli, ako aj za ním idúci obžalovaný na motorovom vozidle Škoda Superb, v Humennom odbočovali z toho istého odbočovacieho pruhu na Mierovej ulici na dvojpruhovú jednosmernú komunikáciu na Štefánikovej ulici. Pri tomto odbočovaní obžalovaný vpravo predchádzal cyklistu, ktorého zachytil ľavou stranou vozidla, v dôsledku čoho poškodený spadol a utrpel zranenia majúce charakter ťažkej ujmy na zdraví. O tomto priebehu dopravnej nehody svedčia nielen výpovede svedkov H. V. E. F. N. N., ale aj zdeformované koleso bicykla, cez ktoré prešiel obžalovaný ním vedeným vozidlom, stopy na motorovom vozidle a stopy zadokumentované na mieste činu. Dôvodom zrážky bicykla poškodeného a motorového vozidla je nepochybne plné nevenovanie sa vedeniu motorového vozidla obžalovaným pri predchádzaní cyklistu, v dôsledku čoho obžalovaný s motorovým vozidlom nezachoval dostatočný bočný odstup od poškodeného cyklistu. Takouto jazdou obžalovaný ohrozil bezpečnosť cyklistu a neprispôsobil svoje správanie situácii v cestnej premávke. Nevenovanie sa naplno vedeniu motorového vozidla potvrdzuje skutočnosť, že napriek tomu, že obžalovaný vozidlom pri zrážke s cyklistom prešiel po kolese bicykla, tak vozidlo nezastavil a zrážku ani nezaregistroval.

Vo vzťahu k námietke obžalovaného, že to cyklista vytvoril jemu náhlu prekážku, je potrebné zdôrazniť, že to obžalovaný po opustení jedného odbočovacieho pruhu na Mierovej ulici predchádzal cyklistu, a to takým spôsobom, že pri zaraďovaní sa na Štefánikovu ulicu prechádzal v časti priechodu pre chodcov z

ľavej časti vozovky do pravej tak blízko poškodeného cyklistu, že do neho narazil. K zrážke došlo pritom v ľavom jazdnom pruhu Štefánikovej ulice. Toto je možné zistiť nielen zo svedeckých výpovedí H. V. E. F.. N. N., ale aj zo znaleckého posudku z odboru cestná doprava.

Pokiaľ obžalovaný namietal, že výpoveď svedkyne F.. N. spochybňuje vinu obžalovaného, a z tohto dôvodu žiadal doplniť znalecké dokazovanie z odboru cestnej dopravy, tak s touto námietkou nie je možné súhlasiť. Zo svedeckej výpovede F.. N. totiž jednoznačne vyplýva, že poškodený cyklista sa síce k deliacej čiare približoval, ale stále bol v rovnakom jazdnom pruhu. Jej svedecká výpoveď je tak v súlade so závermi znaleckého posudku z odboru cestná doprava a návrh na doplnenie tohto posudku nie je dôvodný.

Dodať je ešte vhodné, že za týchto okolností, keď bolo logické, že cyklista pri odbočovaní na Štefánikovu ulicu sa bude zaradzovať na pravú stranu vozovky, ak by sa bol obžalovaný plne venoval vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke, tak by poškodeného cyklistu nepredchádzal. Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z. totiž vodič je povinný na vozovke alebo v jazdnom pruhu jazdiť vpravo pri pravom okraji vozovky alebo jazdného pruhu; to neplatí pri obchádzaní, predchádzaní, otáčaní alebo odbočovaní.

Je tak zrejmé, že dôvodom predmetnej dopravnej nehody bolo jednoznačne porušenie povinností obžalovaného, ktoré mu ako vodičovi motorového vozidla vyplývali zo zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Konkrétne obžalovaný v prvom rade porušil povinnosť venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke, ktorú mu zákon č. 8/2009 Z. z. ukladá v ustanovení § 4 ods. 1 písm. c). Ďalej porušil povinnosť plynúcu z ustanovenia § 3 ods. 2 písm. a) cit. Zákona, správať sa disciplinovane a ohľaduplne tak, aby neohrozil bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, a prispôsobiť svoje správanie dopravnotechnickému stavu cesty, situácii v cestnej premávke a svojim schopnostiam. Napokon obžalovaný porušil aj povinnosť pri predchádzaní zachovávať dostatočný bočný odstup od predchádzaného vozidla osobitne od cyklistu a chodca (§ 15 ods. 3, veta druhá cit. zákona).

Obžalovaný teda svojím konaním naplnil všetky pojmové znaky prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zákona, pretože R. J. z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Nevedel síce, že svojím konaním môže uvedený následok spôsobiť, ale o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol [§ 16 písm. b) Tr. zákona].

Predmetný čin spáchal porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona [§ 138 písm. h) Tr. zákona], pretože za daných okolností, porušenie povinnosti plne sa venovať vedeniu vozidla pri predchádzaní cyklistu, v dôsledku čoho sa nezachová od neho dostatočný bočný odstup, má spravidla za následok nebezpečenstvo pre ľudský život alebo zdravie alebo pre majetok, pričom jej porušením môže k takémuto následku ľahko dôjsť (napríklad R 38/1975). Je všeobecne známe, že pri nedržaní bezpečného bočného odstupu medzi vozidlom a cyklistom alebo chodcom môže dôjsť k zrážke, pri ktorej cyklista alebo chodec môžu skončiť pod kolesami predchádzajúceho vozidla. Obžalovaný teda spáchal predmetný čin aj závažnejším spôsobom konania.

Vzhľadom na uvedené, pokiaľ ide o výrok o vine napadnutého rozsudku, považuje odvolací súd odvolanie obžalovaného za nedôvodné.

Napriek tomu odvolací súd zistil, že v skutkovej vete napadnutého rozsudku nie je uvedené mesto, v ktorom k dopravnej nehode došlo. Hoci je miesto činu určiteľné podľa označenia ciest, na križovatke ktorých k nehode došlo, odvolací súd považuje za vhodné toto miesto upresniť aj uvedením názvu mesta Humenné. Preto po zrušení napadnutého rozsudku odvolací súd uvedenú chybu vo výroku o vine opravil.

Odvolací súd sa celkom nestotožnil ani so závermi prvostupňového súdu pri rozhodovaní o treste. Prvostupňový súd totiž nezohľadnil dostatočne všetky kritéria určené pre takéto rozhodnutie.

Vychádzajúc z ustanovenia § 34 ods. 1 Tr. zákona, účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k

tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3, 4 Tr. zákona, trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Napriek následku predmetného prečinu, ktorým je ťažká ujma na zdraví poškodeného, nie je možné prehliadnúť ani ďalšie kritériá určujúce druh a výmeru trestu.

Na rozdiel od prvostupňového súdu, odvolací súd u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť, a to, že sa pričínil o odstránenie škodlivých následkov trestného činu a dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu [§ 36 písm. k) Tr. zákona]. V rámci povinného zmluvného poistenia bola poisťovňa udalosť oznámená poisťovni Kooperativa, pričom už v tomto oznámení bolo uvedené, že poškodeným je R. J., že žiada náhradu škody a že jeho nárok oznamovateľ považuje za oprávnený. Pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu poškodený R. J. uviedol, že sa s obžalovaným stretol, ten sa mu ospravedlnil a skutok oľutoval, pričom následne aj obžalovaný pred poškodeným výslovne vyjadril svoju úprimnú ľútosť. Na hlavnom pojednávaní poškodený J. potvrdil, že mu poisťovňa vyplatila okolo 7.000,- eur a že si už ďalšiu škodu neuplatňuje.

Súhlasí je však potrebné s prvostupňovým súdom v tom, že ako poľahčujúcu okolnosť nie je možné obžalovanému priznať skutočnosť, že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život. Ťažkú ujmu na zdraví poškodeného spôsobil konaním, ktorým porušil pravidlá o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Tieto pravidlá však opakovane porušoval už pred predmetným trestným činom. Vychádzajúc z evidenčnej karty vodiča a evidencie priestupkov, obžalovaný do 12.10.2018 bol šesťkrát postihnutý pre priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, hoci držiteľom vodičského oprávnenia je len od januára 2015. Porušenia spočívali v prekročení rýchlosti, v nerešpektovaní dopravnej značky, v nedaní znamenia o zmene smeru jazdy, ale aj v úmyselnom rozstrekovaní kaluží. Uvedené protiprávne konania teda nesvedčia o tom, aby obžalovaný pred spáchaním trestného činu viedol riadny život.

Z hľadiska hodnotenia osoby obžalovaného a možnosti jeho nápravy je však potrebné poukázať aj na to, že pravidlá o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky porušuje aj po spáchaní trestného činu, v dôsledku čoho bol opäť dvakrát postihnutý za priestupok. Priestupkov sa v dňoch 23.06.2019 a 20.09.2019 dopustil porušením viacerých pravidiel, z ktorých, vzhľadom na prejednávaný skutok, do popredia vystupuje porušenie povinnosti ustanovenej v § 15 ods. 3 zákona č. 8/2009 Z. z. pri predchádzaní neohroziť a neobmedziť vodiča vozidla, pred ktoré sa po predídení zaraďuje, povinnosti dávať znamenie o zmene smeru jazdy a povinnosti pri predchádzaní zachovávať dostatočný bočný odstup, ale tiež aj zákazu predchádzania na priechode pre chodcov ustanoveného v § 15 ods. 5 písm. j) zákona č. 8/2009 Z. z..

Z odpisu registra trestov je zrejmé, že obžalovaný nemá doposiaľ žiaden záznam o spáchaní trestného činu. Podľa správy Mesta Humenné, má dobrú povesť a nie je známe, aby sa dopustil protiprávnej činnosti.

Žiadnu príťažujúcu okolnosť odvolací súd u obžalovaného nezistil.

Vzhľadom na prevahu pomeru poľahčujúcich okolností, bolo potrebné trestnú sadzbu ustanovenú v § 157 ods. 2 Tr. zákona postupom podľa § 38 ods. 3 Tr. zákona upraviť, jej hornú hranicu o jednu tretinu znížiť a trest ukladať v rámci takto upravenej trestnej sadzby odňatia slobody na 1 rok až 3 roky 8 mesiacov.

Na základe uvedeného dospel krajský súd k záveru, že účel trestu u obžalovaného je možné dosiahnuť trestom odňatia slobody vo výmere 1 roka, s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 1 roka, za súčasného uloženia trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov po dobu 2 rokov.

Z týchto dôvodov krajský súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.